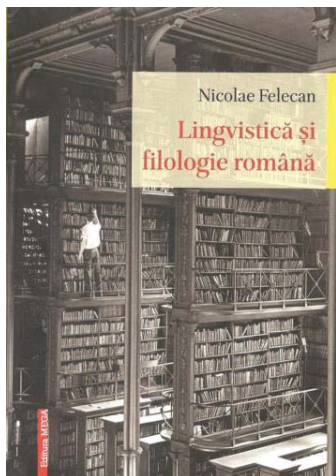

Nicolae Felecan, *Lingvistică și filologie română*, Cluj-Napoca,
Editura MEGA, 2020, 366 p. (Anca Manta Panduru)

Volumul *Lingvistică și filologie românească* reunește studii efectuate de Nicolae Felecan în ultimii zece ani, acoperind domenii lingvistice variate: gramatică, dialectologie, onomastică, fiecare domeniu cercetat având consacrată secțiunea sa în volum.

Prima secțiune a volumului, *Gramatică*, cuprinde trei studii: *Arta expunerii faptelor de limbă la Sextil Pușcariu*, *Latinisme, cuvinte regionale și învechite la cărturarii năsăudeni din prima jumătate a secolului al XX-lea*, *Textele sacre, între tradiție și modernitate*, studii care tratează fapte de limbă care demonstrează originea limbii române, continuitatea ei pe teritoriul actual al țării noastre și evoluția ei de-a lungul timpului: „[...] *limba comună a unui popor, care poate evolua în două direcții. Una fiind aceea de a-și menține unitatea prin cultură și respectul față de lege și de tradiție și o alta marcată de proliferarea provincialismelor și vulgarismelor*” (p. 20). Ideea menținerii unicității graiului român este prezentă în cele trei studii din prima secțiune, fiecare studiu preocupându-se de „acoperirea” arealului lingvistic cu *latinisme*, cu *ruralisme* și termeni transmiși prin textele biblice. Ideea caracterului unic al limbii române este continuată și în secțiunea intitulată *Dialectologie*. Prin studiile *Noi precizări cu privire la subdialectul maramureșean*, *Ion Coteanu și graiul maramureșean*, *Aspecte ale graiului din satul Caila, jud. Bistrița-Năsăud* și *Expresii din domeniul păstoritului existente în Munții Rodnei*, Nicolae Felecan aduce în prim-plan importanța regionalismelor în evoluția limbii române, în modificările formale și semantice ale cuvintelor de-a lungul timpului.

Îmbinarea regionalismelor cu latinismele și cu cuvintele din domeniul religios sunt teme predilecte și pentru secțiunea a treia *Onomastică*, în care autorul tratează antroponimele și oiconimele din perspectiva sacrului și a profanului. Remarcăm prezența studiului de caz în lucrarea *Antroponimia, indice al multiculturalismului. Studiu de caz: Gimnaziul latino-catolic din Bistrița (1729-1779)* – situație excelent aleasă și ilustrată deoarece Transilvania este leagănul mai multor civilizații (români, maghiari, sași, secui) care, prin prisma conviețuirii, împrumută cuvinte, obiceiuri.

Secțiunea *Varia* are ca nucleu tematic Școala Ardeleană care, în istoria poporului nostru, s-a constituit într-un adevărat punct de referință al evoluției lingvistice române.

Prin secțiunile *Lingviști și filologi și Cărți și oameni*, Nicolae Felecan ne aduce în prim-plan cercetători lingviști renumiți, a căror pecete dăinuiește în literatura de specialitate.

Volumul *Lingvistică și filologie română* se constituie într-un veritabilă pledoarie, excelent argumentată, pentru întoarcerea la rădăcini, pentru acordarea atenției cuvenite cuvintelor care, de multe ori, sunt uitate în cercetările de teren, în studiile de caz privind evoluția diferitelor limbaje de specialitate.